

ΟΠΤΙΚΗ ΝΕΥΡΙΤΙΣ

Νεότερα Δεδομένα

Γεωργία Χρούσου

Οφθαλμίατρος

Καθηγήτρια Παν/μίου Georgetown, Η.Π.Α.

Η Οπτική νευρίτις είναι μία οξεία απομυελινωτική φλεγμονή του οπτικού νεύρου. Μπορεί να συμβεί σε έναν ασθενή με σκλήρυνση κατά πλάκας ή σε ένα κατά τα άλλα υγιές άτομο, στο οποίο, όμως, μπορεί να εμφανισθεί σκλήρυνση κατά πλάκας αργότερα.

Η τυπική κλινική εικόνα της νόσου συμπεριλαμβάνει ξαφνική μείωση της όρασης και των οπτικών πεδίων, η οποία ακολουθείται από αυτόματη σταδιακή βελτίωση στις περισσότερες των περιπτώσεων.

Η αποτελεσματικότητα των γλυκοκορτικοστεροειδών στην θεραπεία της οπτικής νευρίτιδος ήταν αμφιλεγόμενη από την δεκαετία του 1950, όταν εισήχθησαν στην κλινική πράξη.

Η πολυκεντρική μελέτη “OPTIC NEURITIS TREATMENT TRIAL” (ONTT) σχεδιάστηκε για να μελετήσει:

1. την αποτελεσματικότητα της κορτιζόλης στην αντιμετώπιση της οξείας οπτικής νευρίτιδας και
2. τη συχνότητα ανάπτυξης σκλήρυνσης κατά πλάκας μετά την εμφάνιση της οπτικής νευρίτιδας.

Η μελέτη περιέλαβε 457 ασθενείς με οπτική νευρίτιδα ηλικίας 18-45 ετών. Το 77% των ασθενών ήταν γυναίκες, η μέση ηλικία των οποίων ήταν 32 έτη. Όλοι οι ασθενείς είχαν μείωση της όρασης και των οπτικών πεδίων στον οφθαλμό με την οπτική νευρίτιδα. Το 92% των ασθενών εμφάνιζε πόνο με την κίνηση των οφθαλμών. Το 35% είχε οφθαλμοσκοπικά οίδημα της οπτικής θηλής, ενώ στο 65% η οπτική θηλή φαινόταν φυσιολογική.

Οι ασθενείς τυχαιοποιήθηκαν σε 3 ομάδες:

Η πρώτη έλαβε από του στόματος prednisone (1mg/kg/day) για 14 ημέρες.

Η δεύτερη IV methylprednisolone (1g/day) για 3 ημέρες και από του στόματος prednisone για 11 ημέρες και

Η τρίτη από του στόματος placebo για 14 ημέρες. Η παρακολούθηση των ασθενών έχει συμπληρώσει 10 χρόνια.

Τα **αποτελέσματα** της μελέτης έχουν ως εξής:

Το 70% των ασθενών επανέκτησαν όραση 10/10. Όλες οι ομάδες είχαν παρόμοια αποτελέσματα όρασης και οπτικών πεδίων στους 6 μήνες, μολονότι η ταχύτητα επανάκτησης των ανωτέρω ήταν διαφορετική στις διάφορες ομάδες. Διαφορές υπήρξαν, επίσης, τόσο στην συχνότητα των υποτροπών όσο και της εμφάνισης σκλήρυνσης κατά πλάκας.

Συγκεκριμένα: Η χορήγηση prednisone από του στόματος:

α) δεν προσέφερε τίποτα περισσότερο από το placebo στους 6 μήνες,

β) δεν επιτάχυνε την αποκατάσταση της όρασης ή των οπτικών πεδίων και

γ) συνοδεύτηκε από αύξηση των υποτροπών οπτικής νευρίτιδας.

Αντίθετα η χορήγηση IV methylprednisolone:

α) επιτάχυνε την αποκατάσταση της όρασης και των οπτικών πεδίων

β) δεν συνοδεύτηκε από αύξηση της συχνότητας των υποτροπών και

γ) μείωσε το ποσοστό εμφάνισης κλινικής σκλήρυνσης κατά πλάκας τα πρώτα 2 χρόνια.

Η MRI εγκεφάλου ήταν ο καλύτερος διαγνωστικός παράγοντας για την εμφάνιση κλινικής σκλήρυνσης κατά πλάκας. Συνολικά 389 ασθενείς δεν είχαν αρχικά κλινική διάγνωση σκλήρυνσης κατά πλάκας, μολονότι μερικοί είχαν απομυελινωτικές πλάκες στην MRI. Δέκα χρόνια αργότερα, οι ασθενείς με απομυελινωτικές πλάκες ανέπτυξαν κλινική σκλήρυνση κατά πλάκας σε ποσοστό 56% ενώ εκείνοι χωρίς πλάκες σε ποσοστό 22%.

Συμπερασματικά

Δεν πρέπει να χρησιμοποιείται από του στόματος κορτιζόλη στην αντιμετώπιση της οπτικής νευρίτιδας.

Συνιστάται MRI εγκεφάλου για να εκτιμηθεί ο δυνητικός κίνδυνος ανάπτυξης σκλήρυνσης κατά πλάκας.

Η Θεραπεία με IV methylprednisolone πρέπει να προτείνεται στον ασθενή, ιδιαίτερα εάν υπάρχει ανάγκη ταχείας επανάκτησης της όρασης ή εάν υπάρχουν απομυελινωτικές πλάκες στην MRI.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Beck RW, Cleary PA, Chrousos GA et al. A randomized controlled trial of corticosteroids in the treatment of acute optic neuritis. N Engl J Med 1992 ; 326: 581- 88.
2. Beck RW, Cleary PA, Chrousos GA et al. The effect of corticosteroids for acute optic neuritis on the subsequent development of multiple sclerosis. N Engl J Med 1993; 329 : 1764 – 69.
3. Chrousos GA, Kattach JC, Beck RW et al. Side effects of glucocorticoid treatment: experience of the Optic Neuritis Treatment Trial. JAMA 1993; 269: 2110 - 12.
4. Beck RW, Gal RL, Chrousos GA et al. Visual function more than 10 years after optic neuritis: experience of the Optic Neuritis Treatment Trial. Am J Ophthalmol 2004 ; 137 (1) : 77 – 83.